

מערת המכפלה חיבורים של כפולות

ספר בראשית פרק כג

(א) וַיְהִי חַיִּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה: (ב) וַתָּמָת שָׂרָה בְּקָרְתָּהּ אַרְבַּע הוּא חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֵא אַבְרָהָם לִסְפֹּד לְשָׂרָה וּלְבִלְתָּהּ: (ג) וַיִּקָּם אַבְרָהָם מֵעַל פְּנֵי מֵתוֹ וַיִּדְבֹר אֶל בְּנֵי חֵת לֵאמֹר: (ד) גֵּר וְתוֹשֵׁב אֲנִי עִמָּכֶם תָּנוּ לִי אַחְזָת קֶבֶר עִמָּכֶם וְאֶקְבְּרָה מֵתִי מִלְפָּנַי: (ה) וַיַּעֲנוּ בְנֵי חֵת אֶת אַבְרָהָם לֵאמֹר לוֹ: (ו) שְׁמַעֲנוּ אֲדֹנָי נְשִׂיא אֱלֹהִים אַתָּה בְּתוֹכֵנוּ בְּמִבְחָר קֶבְרֵינוּ קֶבֶר אֶת מֵתְךָ אִישׁ מִמֵּנוּ אֶת קֶבְרוֹ לֹא יִקְלָה מִמֶּךָ מִקֶּבֶר מֵתְךָ: (ז) וַיִּקָּם אַבְרָהָם וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לְעַם הָאֶרֶץ לְבְנֵי חֵת: (ח) וַיִּדְבֹר אֹתָם לֵאמֹר אִם יֵשׁ אֶת נַפְשְׁכֶם לְקַבֵּר אֶת מֵתִי מִלְפָּנַי שְׁמַעֲנוּ וּפְגַעוּ לִי בְּעַפְרוֹן בֶּן צַחֵר: (ט) וַיִּתֵּן לִי אֶת מַעֲרַת הַמְּכַפְלָה אֲשֶׁר לוֹ אֲשֶׁר בְּקִצֵּה שְׂדֵהוּ בְּכֶסֶף מְלֵא וַתִּנְנֶה לִי בְּתוֹכְכֶם לְאַחְזָת קֶבֶר: (י) וְעַפְרוֹן יֹשֵׁב בְּתוֹךְ בְּנֵי חֵת וַיַּעַן עַפְרוֹן הַחֵתִי אֶת אַבְרָהָם בְּאָזְנֵי בְנֵי חֵת לֵכֵל בְּאֵי שַׁעַר עִירוֹ לֵאמֹר: (יא) לֹא אֲדֹנָי שְׁמַעֲנִי הַשְׂדֵה נְתַתִּי לָךְ וְהַמַּעֲרָה אֲשֶׁר בּוֹ לָךְ נְתַתִּיהָ לְעֵינֵי בְנֵי עַמִּי נְתַתִּיהָ לָךְ קֶבֶר מֵתְךָ: (יב) וַיִּשְׁתַּחֲוֶה אַבְרָהָם לִפְנֵי עַם הָאֶרֶץ:

מדרש תנחומא חיי שרה - פרק ד

(ד) זש"ה אשת חיל עטרת בעלה (משלי יב) זה אברהם שהיה מקונן על שרה מה כתיב למעלה מן הענין ותמת שרה וגו' התחיל אברהם לבכות עליה ולומר אשת חיל מי ימצא בטח בה לב בעלה (שם לא) אימתי בשעה שאמר לה אמרי נא אחותי את גמלתהו טוב ולא רע כל ימי חייה דרשה צמר ופשתים בין יצחק לישמעאל שאמרה גרש האמה הזאת ואת בנה היתה כאניות סוחר ותוקח האשה בית פרעה ועוד וישלח אבימלך ותקם בעוד לילה אימתי וישכם אברהם בבקר זממה שדה ותקחהו זממה ונטלה שדה המכפלה ושם נקברה שנאמר ואחרי כן קבר אברהם את שרה חגרה בעוז מתניה אימתי כשבאו המלאכים שנאמר וימחר אברהם האלה אל שרה וגו'

ספר שפתי צדיק - פרשת חיי שרה

במדרש אברהם מקונן על שרה אשת חיל וגו' זממה שדה המכפלה. מניין שזממה על המכפלה ממה שבאתה לחברון, שכבר דרו כ"ו שנים בפלשתים אחר שעקרו דירתם מחברון כדאי' ברש"י על פסוק ימים רבים מרובים על של חברון, רק מפני כי זממה שדה המכפלה ברוח הקודש שזה מקום קבורתה לכך נמשכה לחזור לחברון,

מסכת עירובין דף נג/א

מערת המכפלה רב ושמואל חד אמר שני בתים זה לפניו מזה אחד אמר בית ועלייה על גביו בשלמא למאן דאמר זה על גב זה היינו מכפלה אלא למאן דאמר שני בתים זה לפניו מזה מאי מכפלה שכפולה בזוגות

הכתב והקבלה בראשית פרק כג פסוק א

שני חיי שרה. התעוררו המפרשים על יתור מאמר זה אחר שכבר הקדים ויהיו חיי שרה וגו', ונ"ל שידוענו בזה מעלה גדולה ונפלאה של שרה אמנו. וזה, האדם למעלתו על כל הנבראים מצד הרכבתו מחומר העפר והנפש הרוחני, יש לו מעלה עליהם מצד הנהגתו א"ע, כי כל ברואי מטה אינם חיים רק חיי גשמי, והברואים העליונים חיים הרוחני לבד, אבל האדם מיועד כ"ז היותו לחיות חיים כפולים, חיות גשמי וחיות רוחני' כי מן הצורך אליו להשיגח תמיד על דברים הנצרכים אל חיי גופני כאכילה שתיה ושינה, גם לכל דברים האמצעים שהם הכנה לקיום גופו כמו עבודת אדם ועסקיו ומו"מ שלו שאינם רק מצד צרכי עוה"ז לבד, גם מן החיוב עליו לחיות חיות הרוחני מצד נפשו העליונה, והוא העסק בענינים רוחניים כמו העיון בתורה ובקיום מצותי', ושני מיני החיים האלה המיועדים לכל אדם מצד היותו מובחר הבריאה צריכים להיות אגודים אחוזים ונצמדים יחד לא יתפרדו לעולם. כי גם בעסקו בעניני צרכי גופו לא יהיה תכלית המכוון ממנו רק צרכי עוה"ז, אבל צריך שיתלוה אליו תועלת רוחניתו ונפשו שהם חיי עוה"ב. כי אם תהיה עסקו באכילה שתיה והליכה ושיבה וקימה ותשמיש ושיחה לצרכי גופו לבד להנאת עצמו ולהשלמת חפצו ותאוותו לבד, הנה הוא מתדמה אל הברואים הפחותים ממנו במדרגה, אל הבהמות וחיות שאינם מתעסקים רק בצרכי גופם לבד, אבל מן החיוב לו להיות עובד את בוראו תמיד גם בעסקו בצרכי גופו, באכילה להבריא את גופו להיות ראוי לעבודת בוראו, בשינה לתת לגופו מנוחה לצורך הבריאות שלא תטרף עליו דעתו מחמת מניעת השינה, כלל הדבר, האדם מצד מעלתו צריך תמיד לשקול במאזני שכלו לצרף תכלית נפשי ורוחני בכל תשמישי ארציים וגופניים, כי רק בדרך זה ממלא התכלית המכוון בהרכבת גשמיותו עם רוחניותו, אם יצרף ענין הרוחני ונפשי גם בעסקי גופני גשמי... מבואר מזה כי האושר האמתי לאדם הוא בהיותו חי חיים כפולים, חיי הגוף עם חיי נפשי, מתעסק בעניני גשמי בכוננת תועלת רוחני. וזהו שהעידה התורה על שרה אמנו שבכל משך זמן עמידתה בארץ הנשמה הלזו, היתה חיה חיים כפולים הנזכרים, וזהו שאה"כ שני חיי שרה ר"ל שלא היתה חיותה חיות גופי לבד, אבל היתה מצורף אליו גם חיות הרוחני, ולפי זה מלת שני שם למספר הזוגי.